

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmanna-revisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har även omfattat den verksamhet som under 2021 har bedrivits av den med landstinget gemensamma nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård och den gemensamma patientnämnden. Vi har även granskat Nyköpings-Oxelösunds gemensamma service-nämnd och Nyköpings-Oxelösunds överförmyndarnämnd. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse för år 2021”.

Vi bedömer att kommunstyrelsen, socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, kompetens- och arbetsmarknadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer att barn- och ungdomsnämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer att kommunstyrelsens, barn- och ungdomsnämndens och kompetens- och arbetsmarknadsnämndens förvaltning inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att kultur- och fritidsnämndens förvaltning delvis skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden samt vård- och omsorgsnämndens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att den interna kontrollen varit tillräcklig för kommunstyrelsen, barn- och ungdomsnämnden, socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden och kultur- och fritids-

nämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och kompetens- och arbetsmarknadsnämnden.

Vi bedömer att kommunens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2021.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2021.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2021.

Ansvarsprövning och årsredovisning

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Nyköping 2022-04-19

Anne-Marie Wigertz

Gunnar Johansson

Louise Ankarfjäll

Christer Gustavsson

Norma Ingårda

Bo Ström

Tommy Ljung

Gerhard Georgsson

Göran Silfverling

Hans Hedlund

Christer Liljeqvist

Per Andersson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Revisorernas redogörelse
- De sakkunnigas rapporter i olika granskningar
- Revisionsrapporter för gemensamma nämnder i Region Sörmland
- Granskningsrapporter från lekmanarevisorerna i kommunens bolag
- Revisionsberättelser från kommunens bolag
- Revisionsberättelse från Nyköping-Oxelösunds vattenverksförbund

REVISORERNAS REDOGÖRELSE FÖR 2021

Revisionsarbetet har skett i enlighet med fastlagd revisionsplan och de av revisorerna fastställda granskningsuppdragen. Löpande granskning har gjorts av kommunstyrelsens och övriga nämnders protokoll.

Revisionsarbetet har även omfattat möten/kontakter med representanter för kommunens styrelse samt kommunens olika nämnder samt tjänstemän.

Revisorerna har för år 2021 haft en budget på 2 000tkr.

Revisionen har föranlett synpunkter och förslag av olika karaktär. Dessa har delgivits berörda nämnder och förvaltningar. Revisionskrivelser har avgivits till kommunstyrelsen och berörda nämnder samt lämnats till kommunfullmäktige för kännedom.

Revisorernas redogörelse för 2021 års granskningar

Revisorerna har under år 2021 genomfört följande fördjupade granskningar:

- Uppföljningsgranskning - effekter av kommunrevisionens fördjupade granskningar 2018-2019 (Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden, Barn- och ungdomsnämnden, Socialnämnden samt Vård- och omsorgsnämnden)
- Förstudie – Kommunens långsiktiga planering (Kommunstyrelsen)
- Granskning av digitalisering (Kommunstyrelsen)
- Förstudie ägarstudie (Kommunstyrelsen)
- Granskning av socialnämndens och kompetens- och arbetsmarknadsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till egen försörjning (Socialnämnden samt Kompetens- och arbetsmarknadsnämndens)
- Granskning av delårsrapport 2021 (Kommunstyrelsen)
- Grundläggande granskning, ansvarsutövande 2021 (Kommunstyrelsen och alla nämnder)
- Granskning av årsredovisning 2021 och Granskning av god ekonomisk hushållning 2021 (Kommunstyrelsen)

Utöver ovanstående granskningar tog revisorerna fram ett omfattande underlag för riskanalys inför revisionsåret 2021.

I det följande redovisas de fördjupade granskningarnas inriktning och resultat.

Uppföljningsgranskning - effekter av kommunrevisionens fördjupade granskningar 2018-2019

Syftet med granskningen har varit att besvara följande revisionsfråga: Har berörda nämnder vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas synpunkter och rekommendationer utifrån genomförda granskningar?

Efter genomförd granskning gjordes den samlade bedömning att berörda nämnder inte helt har vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas synpunkter och rekommendationer. Den samlade bedömningen grundar sig på bedömningen av genomförda åtgärder för varje separat tidigare genomförd granskning.

- Den samlade bedömningen för uppföljning av granskningen av föreningsbidrag och kulturbidrag (2018) är att åtgärder inte helt har vidtagits med hänsyn till revisorernas synpunkter och rekommendationer.
- Den samlade bedömningen är när det gäller uppföljning av granskningen av informationssäkerhet (2019) är att åtgärder inte helt har vidtagits med hänsyn till revisorernas synpunkter och rekommendationer. Ett stort antal åtgärder är dock pågående men inte färdigställda vid uppföljningen.
- Den samlade bedömningen för uppföljning av granskningen av ekonomistyrning (2019) är att åtgärder inte helt har vidtagits med hänsyn till revisorernas synpunkter och rekommendationer.
- Den samlade bedömningen för uppföljning av granskningen av upphandling (2018) är att åtgärder inte helt har vidtagits med hänsyn till revisorernas synpunkter och rekommendationer.

Av de totalt 27 rekommendationer som följts upp i granskningen bedöms 11 stycken (41%) vara åtgärdade. Aktiviteter har initierats för 12 rekommendationer (44%) i syfte att åtgärda brister. Fyra rekommendationer (15 %) bedöms som ej åtgärdade och tidigare rekommendationer kvarstår. För de fyra rekommendationerna som är ej åtgärdade har kommunstyrelsen gjort en annan bedömning för en av rekommendationerna än revisorerna.

Förstudie – Kommunens långsiktiga planering

Syftet med förstudien att erhålla kunskap rörande kommunens förväntade befolkningsutveckling samt aktuellt förhållande avseende förekomst av långsiktiga analyser, kalkyler och långsiktig planering i kommunen.

Efter genomförd förstudie ser vi att Nyköpings kommun har möjlighet att stärka den långsiktiga planeringen. Vi ser att arbetet kan stärkas och utvecklas vad gäller långsiktiga ekonomiska kalkyler och investeringsplaneringen på längre sikt med koppling till demografin, men även vad gäller det strategiska kompetensförsörjningsarbetet.

Kommunens befolkningsprognos sträcker sig fram till år 2030. Totalt förväntas befolkningen i kommunen öka med ca 12 procent, motsvarande cirka 7000 personer, mellan år 2020 och 2030. Den största demografiska utmaningen finns bland de äldre åldersgrupperna, där gruppen 80-89-åringarna beräknas öka med cirka 52 procent fram till år 2030 jämfört med år 2020. Nyköpings kommun växer även bland barn i förskole-, grund-

skole- och gymnasieålder. Den förväntade befolkningsutveckling enligt kommunens egna prognos ligger nio procent över SCB:s prognos för kommunen fram till år 2030.

De ekonomiska analyserna som kommunen gör är huvudsakligen inriktade mot plan- och budgetåren. Kommunen har tagit fram en Framtidsanalys som visar att det demografiska trycket 2018-2025 uppgår till 332 miljoner kronor, motsvarande nio procent. Vi ser positivt på arbetet med Framtidsanalysen, men föreslår att analysen utökas till år 2030 och att kalkylen uppdateras kontinuerligt. Kommunen arbetar för närvarande mot två finansiella mål; resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag samt låneskuld per invånare i kommunkoncernen. Vi anser att en årlig uppdatering av Framtidsanalysen och simulering av finansiella nyckeltal kan hjälpa kommunen att fastställa målnivåer som säkerställer en god ekonomisk hushållning även på lång sikt. Kommunen tillämpar sedan budget 2021 en resursfördelningsmodell som tar hänsyn till förändringar i demografi för unga (0-19 år) och äldre (65+ år).

Nyköping kommuns investeringsplan sträcker sig fram till år 2023. Kommunen håller på att ta fram en ny investeringsprocess, vilket bland annat innebär att investeringsplanen utökas till år 2028. Vi kan däremot inte se en tydlig koppling mellan investeringsplanen och kommunens analyser av den demografiska utvecklingen. Detta beror främst på att nuvarande investeringsplan sträcker sig fram till år 2023, och fångar således inte upp framtida volymutveckling inom relevanta målgrupper fullt ut.

Det finns en politiskt fastställd personalpolicy och kompetensförsörjningsplan, men varken personalpolicy eller kompetensförsörjningsplan har reviderats eller aktualitetsprövas sedan de antogs år 2012 respektive år 2017. Enligt styrdokumenterna ska aktualitetsprövning eller revidering ske varje mandatperiod respektive var tredje år.

Vi noterar också att den kommunövergripande kompetensförsörjningsplanen inte har brutits ned och implementerats på nämnds- och divisionsnivå. En ny organisation och struktur för HR-avdelningen har nyligen implementerats som ämnar att tydliggöra bland annat hur kommunen arbetar med strategisk kompetensförsörjning. Vi ser också behov av att dels utveckla en strukturerad och systematisk uppföljning av det strategiska kompetensförsörjningsarbetet, dels att i än högre utsträckning integrera kompetensförsörjningsperspektivet och det ekonomiska perspektivet i den långsiktiga planeringen.

Sammanfattningsvis noterades följande risker i kommunens arbete med långsiktig planering:

- Risk för felaktiga antaganden i befolkningsprognosen: Behov av att kontinuerligt följa upp befolkningsprognos mot utfall och justera antaganden utifrån förändrade förutsättningar.
- Risk för kortsiktig planering i fråga om intäkts- och kostnadsutveckling: Behov av att analysera framtida konsekvenser av befolkningsprognosen, kostnadsstrukturen, investeringsplanen, exploateringsverksamheten, pensionsprognosen samt skatter och bidrag på lång sikt (e.g. 2030).
- Risk för bristande uppföljning: Behov av att uppdatera och säkerställa att styrdokument, såsom personalpolicy och kompetensförsörjningsplan är aktuella och relevanta utifrån kommunens utmaningar. Behov av att utveckla en strukturerad och systematisk uppföljning av det strategiska kompetensförsörjningsarbetet.
- Risk för bristande helhetsperspektiv: Behov av att i högre utsträckning integrera kompetensförsörjningsperspektivet och det ekonomiska perspektivet i den långsiktiga planeringen. Behov finns även av att bryta ner kompetensförsörjningsplanen på nämnd- och divisionsnivå samt att på ett tydligare sätt integrera det

strategiska kompetensförsörjningsarbetet i den ordinarie verksamhetsutvecklingsprocessen.

Granskning av digitalisering

Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt arbete för att nå kommunfullmäktiges mål. Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen inte helt säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt arbete för att nå kommunfullmäktiges mål. Granskningen visar bland annat att:

- För 2021 finns ännu inte någon beslutad aktuell handlingsplan eller uppdragslista för digitalisering.
- Strukturer finns för att förankra mål och strategier i verksamheten. Utsträckningen som förankring sker i varierar dock mellan förvaltningarna och till viss del är personberoende.
- Kompetenshöjande insatser har inte genomförts i enlighet med handlingsplanen för digitalisering 2019-2020 och det finns fortsatt behov av att öka kompetensen i organisationen.
- Flera åtgärder inom området har beslutats om i samband med erlagd rapportering utifrån handlingsplanen för digitalisering. Inga åtgärder har dock vidtagits för att tillse att handlingsplan/ uppdragsplan för digitalisering beslutas för 2021.

Efter genomförd granskning lämnades följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Tillse att en ny och aktuell handlingsplan/uppdragsplan för digitalisering tas fram för att konkretisera e-strategin och leda kommunens arbete.
- Tillse att kompetenshöjande insatser inom digitalisering prioriteras för att säkerställa att ansvariga chefer har tillräcklig kompetens om digitaliseringens möjligheter.
- Tillse att en utvärdering av e-rådets sammansättning och funktion genomförs för att öka möjligheterna till förankring av mål och strategier i verksamheterna.
- Tillse att det sker en samordnad hantering av digitaliseringsinitiativ utifrån beslutade prioriteringar.

Ägarstyrning kommunala bolag

Genomförd förstudie visar att kommunen valt att överlåta vården av diverse kommunala angelägenheter till helägda aktiebolag. Flera av dessa verksamheter lyder under speciallagstiftning. Dessa lagar påverkar i vilken grad bolagen kan bindas till kommunalrättsliga principer. Vår studie visar att kommunen, genom kommunstyrelsen, upprättat ett flertal styrande dokument för kommunens bolag.

I studien framkommer att dokumenten inte i alla avseenden är heltäckande. Vidare noteras att styrdokumentet i vissa fall är motsägelsefulla.

I kommunstyrelsens uppdrag ingår att - tillsammans med moderbolagets styrelse - utöva ägarrollen för kommunens verksamhet som bedrivs i bolagsform. Studien indikerar att

roll- och ansvarsfördelning mellan KS och moderbolag är otydlig. Kommunstyrelsen ska utöva uppsikt över den samlade verksamheten. Av studien framgår att styrelsen för verksamhetsår 2020 inte fullgjort sina åtaganden när det gäller den förstärkta uppsiktsplikten för kommunala aktiebolag.

Granskning av socialnämndens och kompetens- och arbetsmarknadsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till egen försörjning

Syftet med granskningen har varit att granska om socialnämndens samt kompetens- och arbetsmarknadsnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till egen försörjning.

Utifrån genomförd granskning gjordes den samlade bedömning att socialnämnden samt kompetens- och arbetsmarknadsnämnden inte helt säkerställer att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får ändamålsenliga insatser som kan leda till egen försörjning. Granskningen visar på brister avseende mål och riktlinjer, samverkansstruktur för arbetsmarknadsinsatser, uppföljning och kontroll av insatsernas resultat och effekter samt vidtagna åtgärder.

Mot bakgrund av granskningsresultaten lämnades följande rekommendationer:

- Att relationen mellan Jobbtorg och Vägen till självförsörjning tydliggörs och kommuniceras, då granskningen indikerar att det finns vissa oklarheter kring detta.
- Att nämnderna fortsätter att arbeta för en välfungerande samverkan både med varandra och med externa parter. Detta dels för att säkerställa gemensam målbild för insatserna, dels för att tydliggöra respektive parts ansvar. Bredare samverkan kan bidra till förkortning av individers biståndsberoende.
- Att nämnderna ser över innehållet i rapporteringen i syfte att säkerställa att tillräckliga underlag erhålls för att i högre grad kunna bedöma insatsernas resultat och effekter samt huruvida åtgärder behöver vidtas.
- Att nämnderna följer upp och analyserar de interna processerna kring anvisningsförfarandet, från socialtjänst till Jobbtorg/Vägen till självförsörjning.
- Att nämnderna fastställer på vilket sätt arbetsmarknadsenheten bör dokumentera deltagarnas insatser.

Granskning av delårsrapport 2021

Granskning av delårsrapport per 2021-08-31 har genomförts. Kommunen avviker mot lagens krav och god sed avseende att komponentavskrivningar inte tillämpas och att finansiell leasing inte tillämpas för lokaler enligt RKR R5 Leasing samt att uppgift om sistnämnda saknas i delårsrapporten.

Vid granskning av balans- och resultaträkningen har följande väsentliga avvikelser noterats:

- I samband med granskningen av årsbokslutet 2019 noterades att kommunen har åtagit sig att bygga bostäder samt att medfinansiera Ostlänken tillsammans med fyra ytterligare kommuner och två regioner på totalt 525 mkr. Nyköping kommuns del uppgår till 84 mkr vilket innebär att ett åtagande finns och därför bör en avsättning tas upp. Region Sörmland har i protokoll den 12 december 2016 skrivit att de har för avsikt att bidra med hälften av kostnaden d v s 42 mkr

vilket innebär att kommunens andel och avsättning kommer att uppgå till 42 mkr.

- Kommunen har erhållit statsbidrag med totalt 26,7 mkr avseende god vård och omsorg av äldre personer men valt att redovisa 8,9 mkr som en förutbetalad intäkt vilket inte är i enlighet med RKR R2 Intäkter.

Totalt uppgår resultatpåverkande avvikelse ovan till 8,9 mnkr enligt punkt 2. Felet bedöms inte som materiellt och påverkar inte periodens resultat i väsentlig omfattning.

Två av fem finansiella mål/förbättringsområden bedömdes uppfyllas och 26 av 30 verksamhetsmål bedöms i hög grad och/eller delvis uppfyllda.

En rekommendation lämnas till kommunstyrelsen att skyndsamt, senast till årsskiftet, tillse att RKR R5 Leasing tillämpas avseende hyresavtal för lokaler samt att tillämpa komponentavskrivningar.

Grundläggande granskning, ansvarsutövande 2021

Den grundläggande granskningen av de olika revisionsobjekten visar sammanfattningsvis:

Ändamålsenlighet

Undantaget för barn- och utbildningsnämnden redovisar samtliga nämnder inklusive kommunstyrelsen en delvis uppfylld måluppfyllelse för 2021.

Nämndernas arbete med intern kontroll

Styrelsen och samtliga nämnder har under 2021 bedrivit en tillräcklig intern kontroll.

Ekonomisk styrning och kontroll

För miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden samt vård- och omsorgsnämnden har förvaltningen skett på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Kommunstyrelsen med divisionerna, barn- och ungdomsnämnden samt kompetens- och arbetsmarknadsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse för 2021. Kultur- och fritidsnämnden redovisar endast en mindre budgetavvikelse.

Granskning av årsredovisning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nyköpings kommun har PwC genomfört en granskning av årsredovisningen för år 2021.

Vi bedömer att kommunens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Enligt vår uppfattning överensstämmer sidan 2 - 32 i alla väsentliga avseenden med övriga delar i årsredovisningen.

Granskning av god ekonomisk hushållning

Revisorerna har granskat om resultaten för god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2021.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2021.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2021.

2022-04-19

Anne-Marie Wigertz

Ordförande

Gunnar Johansson

Vice ordförande